

Foreningen *Åpen kanal*, Org.nr: 887 420 882
Åsvegen 115,
2740 ROA,

16. april 2007

Til
Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Svar på høring om lovfesting av prinsippet om redaksjonell uavhengighet

Foreningen *Åpen kanal* svarer herved på KKD sitt høringsnotat framlagt 22. februar om lovfesting av prinsippet om redaksjonell uavhengighet. Det framgår av høringsnotatet at deltakere på Norges åpen kanal ikke vil bli omfattet av det gjeldende lovforslaget. Dette anser foreningen *Åpen kanal* veloverveid og foreslår dette framhevet i selve lovteksten.

Den nye lovens formål er å sikre den redaksjonelle uavhengigheten mellom eiere og den rettslig ansvarlige i mediebedriften, benevnt redaktøren. Dette er viktig blant annet fordi "de politiske bindingene i dag langt på vei er erstattet av kommersielle bindinger" (side 9). Siden ikke-kommersielle organisasjoner ikke har kommersielle bindinger, ønsker departementet å avgrense begrepet "allment nyhets- og aktualitetsstoff" "mot publikasjoner som i all hovedsak er rettet mot medlemmer av spesielle yrkesgrupper, foreninger, politiske partier eller andre organisasjoner." (side 11 i høringsnotatet)

Dette vil avgrense mot deltakerne på Norges åpen kanal. Selve ordlyden i forslaget § 2 (side 18 i høringsnotatet) tydeliggjør derimot ikke denne avgrensningen. De fleste aktørene på Internett er i dag fristilte uten bånd til eiere eller medieforetak. Like fullt driver mange av disse fristilte aktørene nyhets- og aktualitetstjenester slik som blogger, regelmessige mailutsendelser, hjemmesider eller en blanding. En lovfesting av redaksjonell uavhengighet virker for disse fristilte aktørene like fremmed som de "*tusenvis av foreninger som ønsker å meddele seg til en begrenset offentlighet ved periodiske publikasjoner som medlemsblad eller lignende, og for hvem en absoluttering av redaksjonell uavhengighet må være et fremmedelement fra en annen virkelighet*" (NOU 1999:27 avsnitt 5.2.2, gjengitt og kursivert på side 10 i høringsnotatet).

Når "det er grunn til å lovfeste et prinsipp om redaksjonell uavhengighet", er det altså ikke fordi noen driver og andre ikke driver "allmenn nyhetsformidling av et visst omfang og stabilitet". Selve omfanget vil riktignok gi en pekepinn på om det foreligger et medieforetak som lovforslaget er tilsiktet å gjelde for, men det vil langt fra være entydig. Det hensiktsmessige skillet går nødvendigvis heller ikke på virksomhetens inntektsgrunnlag. Men for at loven skal sikre den redaksjonelle uavhengigheten, er det viktig at definisjonen er vid nok til å favne de medieforetakene loven er ment å kunne favne. Det er derfor vanskelig å tenke seg ytterligere innsnevring av definisjonen av medieforetak uten at loven dermed kan omgås.

Derfor foreslår foreningen *Åpen kanal* å innta et tillegg til § 2 som framhever den avgrensningen som departementet i forhold til ovennevnte ønsker å trekke opp. I § 2 kan det tilføres et nytt ledd med følgende ordlyd:

”Medieforetak omfatter ikke organisasjoner registrert i Frivillighetsregisteret, deltakere på Norges åpne kanal og lignende ikke-kommersielle sammenslutninger.”

Lignende avgrensning kan oppnås allerede i § 1 ved å utvide overskriften til ”*Lovens formål og virkeområde*” og legge til følgende punktum:

”Loven gjelder ikke organisasjoner registrert i Frivillighetsregisteret, deltakere på Norges åpne kanal og lignende ikke-kommersielle sammenslutninger.”

Saklig sett går disse lovtekniske alternativene ut på det samme. Sistnevnte forslag er for foreningen *Åpen kanal* således sideordnet med vårt førstnevnte forslag.

Departementet kan presisere i motivene i kommende lovproposisjon til foreslåtte § 3 om redaktør at denne bestemmelsen ikke er ment å forbeholde begrepet ”redaktør” til den redaksjonelt ansvarlige personen ansatt i et medieforetak. Redaktøransvaret, slik som det framgår av straffelovens kapittel 43, gjelder også for de som ikke blir underlagt en lov om redaksjonell uavhengighet.

For øvrig er foreningen *Åpen kanal* usikker på om formuleringen ”at det stadig etableres nye aktører, både innenfor nye og tradisjonelle medier” begrunner lovfestingen siden brorparten av disse nye aktørene ikke er styrt av noen eiere. Det er neppe manglende erfaring som gjør det nødvendig å lovfeste redaksjonell uavhengighet selv om ”[m]ange av disse kan være uten forutgående erfaring med nyhets- og informasjonsformidling”. (side 8)

Avslutning

En lov om redaksjonell uavhengighet vil være tjent med uttrykkelig avgrensning mot sivilsamfunnet og det ikke-kommersielle allerede i innledende bestemmelse om forståelsen av begrepet ”medieforetak”. Denne framgangsmåten vil raskt avklare lovens virkefelt.

På vegne av foreningen *Åpen kanal*, vennlig hilsen,

Ola Tellesbø, styreleder